

בְּשִׁלַח

וַיְהִי בִשְׁלַח פְּרַעְיָה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחַם אֱלֹהִים
 דָּרָךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי | אָמַר אֱלֹהִים
 פְּרִינָחַם הָעַם בְּרֵאתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִמָּה:
 יח וַיִּסַּב אֱלֹהִים | אֶת־הָעָם דְּרָךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף
 וְחַמְשִׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: יט וַיִּקַּח
 מֹשֶׁה אֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הַשְּׁבִיעַ אֶת־
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּקֶד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהֶעֱלִיתֶם

היו ממומשים להם כל מה שזריכין אלא כחדם שעובר ממקום למקום וזדעתו לקנות שם מה שיטריך, אבל כשהוא פוש למדבר ריך לזמן לו כל הדרך. וכמוז זה לא נכתב כי אם לשבר את האוזן, שלא תתמה במלחמת עמלק ובמלחמות סיוחן ועוג ומדין מהיכן היו להם כלי זין שהכו ישראל בחרב. זרש"י (שן). וכן הוא אומר (יהושע א, יד) וְאַתֶּם פְּעַרְוֵי תַמְשִׁים. וכן מרגס אונקלוס מוזיון, כמו וַיִּרַק אֶת תְּנִיכָיו (בראשית יד, יד) ורזי. דבר אחר, חמושים ממומשים, אחד מחמשה ילאו וארבעה חלקים מתו בשלשת ימי אפילה: (יע) השבע השביעי. השזיעם שישזיעו לזניהם. ולמה לא השזיע את בניו שישאוהו לארץ כנען מיד כמו שהשזיע יעקב, אמר יוסף אני שליט הייתי במצרים והיה סיפק בידי לעשות, אבל בני לא ייחוסו מצרים לעשות, לכך השזיעם לכשיגאלו ויאלו משם שישאוהו:

(יח) ויהי בשלח פרעה וגו' ולא נחם. ולא נהגם, כמו לך נחם את קעם (להלן לב, לד), פְּרַעְיָה לְקַדְּךָ פְּנִיָה אֶתְךָ (משלי א, כב): כי קרוב הוא. ונות לשוב צאותו הדרך למצרים. ומדרש אגדה יש הרצה: בראתם מלחמה. כגון מלחמת וַיִּרַד קְעַמְלָקִי וְהִקְנַעְנִי וגו' (במדבר יד, מה). אם הלכו דרך ישר היו חוזרים, ומה אם כשהקיפס דרך מעוקס אמרו קְנַה רֹאשׁ וְנִשְׁוָה מְקַרְיָמָה (שם פסוק ד), אם הולכים בפשוטה על אחת כמה וכמה: פן ינחם. יתשבו מחשבה על שיאלו ויתנו לב לשוב: (יט) ויסב. הסיגס מן הדרך הפשוטה לדרך העקומה: ים סוף. כמו ליס סוף. וסוף הוא לשון אגם שגדלים בו קנים, כמו וַתֵּשֶׁב סוּף (לעיל ג, א), קְנַה וְסוּף קָמְלוּ (ישעיה יב, ו): וחמשים. אין חמושים אלא מוויינים (לפי שהסיבן במדבר הוא גרם להם שעלו חמושים, שאלו (היה) [דרך] דרך ישוב לא

~ that God did not lead them. When describing the Israelites' circuitous route, God is referred to as "אֱלֹהִים." The name אֱלֹהִים reflects the natural order, a slow process: the Israelites will circumvent the land of the Philistines, trek in the desert, go a roundabout route. Had the name י-ה-ו-ה been used, the Israelites would have reached Israel in a few days instead of forty years. Moses himself would have brought them to Israel, the kings of Canaan would have surrendered instantly. The future of the Jewish people would have been completely different; there would have been no destruction of the Temple, no expulsion. Under י-ה-ו-ה, they would have been protected and reached their goal very quickly. Future tragedy was foreshadowed by use of the name אֱלֹהִים in this verse. Contemporary events—the painfully slow process of redemption, our enemies' accusations—can be understood only from the perspective of the name אֱלֹהִים. (Boston, 1979)

~ So God led the people around. The Midrash (Shemos Rabbah) makes the following statement based on the word וַיִּסַּב: So God led the people around: from this phrase our Rabbis teach that even a poor person in Israel must not eat [at the Pesach Seder] until he reclines [וַיִּסַּב], for this is what the Holy One Blessed be He did to them, as it says, וַיִּסַּב אֱלֹהִים. What relationship is there between the God causing the Israelites to circle in the desert and the mitzvah to recline at the Seder? The mitzvah of reclining is due to the obligation to reenact the Exodus from Egypt—through

BESHALACH

17 It came to pass when Pharaoh let the people go, that God did not lead them* [by] way of the land of the Philistines for it was near, because God said, Lest the people reconsider when they see war and return to Egypt. 18 So God led the people around* [by] way of the desert [to] the Red Sea, and the children of Israel were armed when they went up out of Egypt. 19 Moses took Joseph's bones with him,* for he [Joseph] had adjured the sons of Israel, saying, God will surely remember you, and you shall bring up

reclining, one demonstrates his freedom. While it is obviously difficult for a poor person to perform such a reenactment, he must feel that he is free despite the fact that he is dependent on others.

The seventh day of Pesach, the anniversary of the splitting of the Red Sea, is the culmination of the holiday. Yet it was forty long years after this miraculous event before the nation entered the Land of Israel, and indeed, complete redemption still has not taken place. This is the fate of the Jew: God leads His people via a roundabout route. Throughout our historical path, we have demonstrated great faith and trust, as we await for fulfillment of His promise: *and even though he may tarry, we still wait for [the Messiah's] arrival*. The Jews suffered oppression and expulsion through many eras in the history of our people, yet we recline on the Seder night, fulfilling the imperative of reenacting our redemption. Although we may experience poverty or other hardships, although God still leads His people in a roundabout manner, the promise of redemption remains, and we must strengthen ourselves with the trust that the promise will be realized. (*Moadei Harav*, pp. 153-154)

Deviations from the straight course characterize the strange movement of Jewish history; the longest, not the shortest route, seems to be our destiny. Another is the contradictory, zig-zagging pattern of our historical past, seeming to violate the geometric rule that "the shortest distance between two points is a straight line." At times, we seem to be approaching our destiny, slowly but surely; suddenly we are deflected, thrust aside or forced to move in the opposite direction. Positions previously achieved are abandoned and the accomplishments of entire generations are wiped away. Whole settlements, *yishuvim*, are annihilated and we find ourselves starting anew. Just as surely, *geulah* once again starts beckoning, inspiring new hopes and movements. This process of historical detours is unlike the history of other nations, which seem, more or less, to be moving in a straight course—from the inception of nationhood to eminence, upon occasion, and to subsequent decline. (*Reflections* 1:109-110; see commentary on 12:43)

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ - *Moses took Joseph's bones with him*. On the night the Jews were ready for their triumphant Exodus from Egypt, the Midrash relates that Moses searched for Joseph's coffin (*Shemos Rabbah* 20:19). In this way, Moses acknowledged the importance of Joseph and his spiritual mission as the paragon of Jewish commitment in exile. Joseph had demonstrated that one could identify as a Jew and act in accordance with Jewish precepts, both in poverty as a slave and in royal grandeur as the ruler of Egypt. Without his example as a precedent, Jews could not have endured the centuries of enslavement in Egypt.

And why was Moses so dedicated to this task? The commentators suggest it was because he was a grandson of Levi, Joseph's greatest antagonist. *Simeon and Levi are brothers...with their will they hamstrung a bull* (*Gen.* 49:5-6). Levi was among the greatest of scoffers as Joseph recounted his dreams. But through his great descendant Moses, Levi vicariously acknowledged his mistake. The Talmud (*Sotah* 20b) comments on the phrase: *Moses took Joseph's bones with him—with him in*

יָתֵּן גְּרָמֵי מָמָא עִמָּכֹון: כ וַיִּטְלוּ מִסְכּוֹת
 וַיִּשְׂרוּ בְּאַתָּם בְּסִטֵּר מִדְּבָרָא: כא וַיִּן
 מְדַבֵּר קְדָמֵיהוֹן בִּימְמָא בְּעִמּוּדָא דְעֵנְנָא
 לְדַבְּרוּתְהוֹן בְּאוֹרְחָא וְלִילֵיא בְּעִמּוּדָא
 דְאַשְׁתָּא לְאַנְהָרָא לְהוֹן לְמִיזַל בִּימְמָא
 וּבְלִילֵיא: כב לֹא יַעֲדֵי עִמּוּדָא דְעֵנְנָא
 בִּימְמָא וְאִף לֹא עִמּוּדָא דְאַשְׁתָּא בְּלִילֵיא
 קְדָם עִמָּא: א וּמְלִיל יִן עִם מִשְׁחָה לְמִימַר:
 ב מְלִיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּבוּן וַיִּשְׂרוּן קְדָם
 פּוּם חִירְתָּא בֵּין מִגְדַּל וּבֵין יַמָּא קְדָם בְּעִיל
 צְפוֹן לְקַבְלֵיהָ תִּשְׂרוּן עַל יַמָּא: ג וַיִּמַּר
 פְּרַעֲהָ עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַעֲרַבְלוֹן אֲנוּן בְּאַרְעָא
 אַחַד עֲלֵיהוֹן מִדְּבָרָא: ד וְאַתְּקַף יָת לְבָא
 דְפְרַעֲהָ וַיִּרְדֹּף בְּתִרְיָהוֹן וְאַתְּקַר בְּפְרַעֲהָ
 וּבְכָל מִשְׁרִיתֵיהָ וַיִּדְעוּן מִצְרָאֵי אַרִי אֲנָא וַיִּן
 וַעֲבָדוּ כֹן: ה וְאַתְּחֹוּא לְמַלְכָּא דְמִצְרָיִם אַרִי
 אֹול עִמָּא וְאַתְּחֹפִיד לְבָא דְפְרַעֲהָ וַעֲבָדוּי

אֶת־עֲצַמְתִּי מִזֶּה אֶתְכֶם: כ וַיִּסְעוּ מִסְכַּת וַיַּחֲנוּ בְּאַתָּם
 בְּקֶצֶה הַמִּדְבָּר: כא וַיְהוֹה הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד
 עָנָן לְנַחֲתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהַאֲרִיר לָהֶם
 לְלַכֵּת יוֹמָם וְלַיְלָה: כב לֹא־יִמִּישׁ עַמּוּד הָעָנָן יוֹמָם
 וְעַמּוּד הָאֵשׁ לַיְלָה לִפְנֵי הָעָם: פ י ד א וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־
 מֹשֶׁה לֵאמֹר: ב דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי
 פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדַּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בְּעַל צִפּוֹן נִכְחוּ
 תַּחְנוּ עַל־הַיָּם: ג וְאָמַר פְּרַעֲהָ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִבְכִּים
 הֵם בְּאַרְץ סָגֵר עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר: ד וַחֲזַקְתִּי אֶת־לִבִּי־
 פְּרַעֲהָ וַרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וְאַכְבַּדְתָּהּ בְּפְרַעֲהָ וּבְכָל־חֵילוֹ
 וַיִּדְעוּ מִצְרָיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן: ה וַיַּגִּד לְמַלְכֵךְ
 מִצְרָיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיְהַפֵּךְ לִבָּב פְּרַעֲהָ וַעֲבָדוּי אֶל־

ועמוד האש משלים לעמוד הענן, שעד שלא ישקע זה עולה
 זה: (ב) וישבו. לאחוריהם, לזד מזרים היו מקרצין כל יום
 השלישי כדי להטעות את פרעה שיאמר מועים הם צדק, כמו
 שנאמר וְאָמַר פְּרַעֲהָ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבּוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי פִּי
 הַחִירֹת. הוא פיתום, ועכשיו נקרא פי החירות על שם שנעשו
 שם בני חורין, והם שני סלעים גבוהים וקופים, והגיא שביניהם
 קרוי פי הסלעים: לפני בעל צפון. הוא נשאר מכל אלהי
 מזרים, כדי להטעותו, שיאמרו קשה יראתו, ועליו פירש איוב
 (איוב יב, ג) מִשְׁגִּיא לְגוֹיִם וְיִאֲבָדִם: (ג) ואמר פרעה. כשישמע
 שהם שבים לאחוריהם: לבני ישראל. על בני ישראל. וכן ה'
 יִלְחֶם לָקֵם (להגן פסוק יד) עליכם. אֲמַרְי לִי אֲחִי הוּא (בראשית כ, יא)

והעליהם את עצמתי מזה אתכם. לאחיו השזיע כן, למדנו
 שאף עזמות כל השצטים העלו עמהם, שנאמר אתכם:
 (ב) ויסעו מסכות. ציוס השני, שהרי צראשון צאו מרעמסס
 לסקות: (כא) לנחתם הדרך. נקוד פתח, שהוא כמו להנחותם,
 כמו לְרַחֲמֵם צִדְקָה אֲשֶׁר תִּלְכוּ צָה (דברים ה, ג) שהוא כמו
 להראותם, אף כאן להנחותם על ידי שליח, ומי הוא השליח
 עמוד הענן, והקדוש צרוך הוא צבצדו מוליכו לפניהם. ומכל
 מקום את עמוד הענן הכין להנחותם על ידו, שהרי על ידי
 עמוד הענן הם הולכים. עמוד הענן אינו לאורה אלא להורותם
 הדרך: (כב) לא ימיש. הקדוש צרוך הוא את עמוד הענן יומם
 ועמוד האש לילה, מגיד שעמוד הענן משלים לעמוד האש

his abode. Moses both physically carried Joseph's coffin and internalized Joseph's legacy. Moses acknowledged that the entire nation owed their everlasting gratitude to Joseph, not only for their physical well-being (which had already been acknowledged as foretold in Joseph's first dream), but also, and perhaps mainly, for his spiritual leadership and example as represented in his second dream. This belated recognition constituted the complete fulfillment of the sun and moon and eleven stars were prostrating themselves to me (Gen. 37:9). Could there be a more beautiful example of such obeisance than Moses carrying Joseph's coffin on his shoulders? Joseph's spiritual mission on earth was now validated, his second dream fulfilled in its entirety (Derashot Harav, pp. 62-63)

and the Egyptians will know that I am the Lord. Earlier, God explained that He hardened Pharaoh's heart to inflict the plagues upon Egypt so Israel will know that I am the

my bones from here with you. 20 They traveled from Succoth, and they encamped in Etham, at the edge of the desert. 21 And the Lord went before them by day in a pillar of cloud to cause it to lead them on the way and at night in a pillar of fire to give them light, [they thus could] travel day and night. 22 He did not move away the pillar of cloud by day or the pillar of fire at night [from] before the people.

14¹ The Lord spoke to Moses, saying, ² Speak to the children of Israel, and let them turn back and encamp in front of Pi hahiroth, between Migdol and the sea; in front of Baal Zephon, you shall encamp opposite it, by the sea. ³ And Pharaoh will say about the children of Israel, They are trapped in the land. The desert has closed in upon them. ⁴ And I will harden Pharaoh's heart, and he will pursue them, and I will be glorified through Pharaoh and through his entire force, and the Egyptians will know that I am the Lord.* And they did so. ⁵ It was reported to Pharaoh that the people had fled; and Pharaoh and his servants had a change of heart toward

שצחק, ששמעו לקול משה ולא אמרו היאך נתקרצ אל רודפינו, אנו נריכיס לצרות, אלא אמרו אין לנו אלא דברי בן עמרם: (ה) ויוגד למלך מצרים. איקטורין שלח עמהם, וכיון שהגיעו לשלשת ימים שקצצו לילך ולשוב וראו שאינן חוזרין למצרים צאו והגידו לפרעה ציוס הרביעי, ובחמישי וצשעי רדפו אחריהם, וליל שביעי ירדו לים, בשחרית אמרו שירה והוא יום שביעי של פסח, לכך אנו קורין השירה ציוס השביעי: ויהפך נהפך ממה שהיה, שהרי אמר להם קומו לאו מחוץ עמי (לעיל יב, לא). ונהפך לצב עבדיו, שהרי לשעבר היו אומרים לו עד מתי יקרה זה לנו למזקש (לעיל י, א) ועכשיו נהפכו לרדוף אחריהם צשציל

אמרי עלי: נבכים הם. כלואים ומשוקעים, וצלע"ז שירי"ר, כמו צעמק הצקא (מהלים פד, ז) מצקי נקרות (איוב כח, יא), נצקי ים (שם לט, טו). נצוכים הם, כלואים הם צמדצב, שאינן יודעין לצאת ממנו ולהיכן ילכו: (ד) ואכבדה בפרעה. כשהקדוש צרוך הוא מתנקם צרשעים שמו מתגדל ומתכבד. וכן הוא אומר ונשפטי אמו וגו' ואחר כך והתקדלפי והתקדלשפי ונדעפתי וגו' (יחזקאל לח, כב-ג), ואומר (מהלים עו, ג) שמה שצר קשפי קשת ואחר כך נודע ציהודה אלהים (שם פסוק ד), ואומר נודע ה' משפט עשה (שם ט, יז): בפרעה ובכל חילו. הוא התחיל צעצירה וממנו התחילה הפורענות: ויעשו כן. להגיד

Lord (10:2). Now, at the splitting of the sea, God says: *I will harden Pharaoh's heart...and the Egyptians will know that I am the Lord.*

The miracles that the Children of Israel witnessed in Egypt were done so they would recognize God as omnipotent, capable of performing miracles for His people. The imperative for the Israelites to recognize God's omnipotence is obvious, but why was it necessary for God to demonstrate His miracles to the Egyptians?

A foundational principle of Judaism is the concept of reward and punishment. Even if at the outset the evildoer appears to triumph, he ultimately will be defeated. Not only must the beneficiaries of the miracles be aware of God's power, but the evildoers must understand that they are being punished.

Before the Exodus, Pharaoh never laid claim to being righteous. He asserted that he enslaved the Israelites simply because he could; he was strong and the Israelites weak. However, at the Red Sea, Pharaoh justified his actions. He argued that the Israelites promised to leave Egypt for a three-day excursion, but instead they had fled. Here, Pharaoh wraps himself in a cloak of righteousness, placing the blame on the victims.

God demonstrated that not only does He punish undisguised evil, but also the evil clothed in false righteousness. In fact, the punishment for the latter is greater; in Egypt, the population was only punished with ten plagues for enslaving the Jews, but at the Red Sea, everyone drowned.